

De diversiteit aan economische kengetallen is groot in de melkveehouderij. De bedrijfskundig adviseurs Rick Hoksbergen, werkzaam voor Alfa Accountants in Nederland, en Johan Achten, verbonden aan Adviesbureau Liba in Vlaanderen, delen beurtelings hun ervaring en geven hun visie op een specifiek kengetal.

Eigen vermogen groeide in vijf jaar in totaal met 55.450 euro per bedrijf

Besparen voor de oude dag

Stel dat een veehouder na het overdragen van zijn bedrijf 400.000 euro wil overhouden, bijvoorbeeld om een huis te kunnen kopen. Op dit moment is hij 45 jaar oud en heeft hij per saldo nog niets gespaard. Dat betekent dat hij jaarlijks 20.000 euro aan besparingen moet realiseren, wil hij op 65-jarige leeftijd dat bedrag bij elkaar gespaard hebben. Dat is voor een gemiddeld bedrijf wel te doen. Maar op het moment dat dezelfde veehouder niet 45, maar 58 jaar oud is en vanwege de bedrijfsovername recentelijk heet geïnvesteerd in een nieuwe stal met toebehoren, wordt het verhaal anders. Waarschijnlijk komt het fiscale resultaat onder druk als gevolg van de gestegen kosten. Mogelijk ontstaan er zelfs ontsparingen, een afname van eigen vermogen. Op dergelijke bedrijven is de financiering dermate zwaar dat er geen ruimte meer is om die vier ton nog te lenen. Het is te laat om nog een pensioen bij elkaar te sparen.

Veehouders zouden er goed aan doen om zich af te vragen met welke financiering zij hun opvolger willen opzadelen. Wie 1,25 euro per kilo melk als limiet stelt en op dit moment een financiering heeft van 1 euro per kilo melk, kan nog voor 0,25 euro per liter uit het bedrijf halen. Dat is op een bedrijf van zes ton melk 150.000 euro. Daar koopt de overdragende ondernemer geen huis voor. Voor de overnemende partij is het goed om te bedenken in hoeverre het rechtvaardig is om de rekening van grote investeringen in het bedrijf bij pa en ma te leggen. De financiering moet in balans zijn; twee euro per liter is te veel om nog een pensioen uit het bedrijf vrij te maken. Jonge ondernemers gaan makkelijker om met het dragen van schulden, vroeger wilden veehouders het geld sparen voor er werd geïnvesteerd. Deze verandering van mentaliteit is een verschuiving van rendementdenken naar kasstroomdenken. Als de cashflow maar voldoende is, het vormen van vermogen komt op een tweede plaats.

Het kengetal Besparingen

De besparing op een melkveebedrijf drukt de toename van het eigen vermogen uit. Omgekeerd is er sprake van een ontsparing op het moment dat bedrijven interen op het eigen vermogen. Dit was in 2009 op veel bedrijven het geval, terwijl een gemiddelde veehouder de afgelopen vijf jaar in totaal 55.450 euro aan besparingen realiseerde (bij acht ton melk per bedrijf). De jaarlijkse besparing is te berekenen door de privé-onttrekkingen te verminderen op het fiscale resultaat. Omdat resultaten wisselen van jaar tot jaar, is het beter om de besparingen over meerdere jaren te analyseren. Het kengetal is met name van belang voor ondernemers van middelbare leeftijd. Langzamerhand komt het pensioen dichterbij en is het zaak om de oudedagsvoorziening veilig te stellen. Het vermogen uit de besparingen staat daarbij centraal.

Het verschil Vlaanderen

In Vlaanderen is het begrip besparingen niet bekend. In plaats daarvan wordt gesproken over de toename eigen vermogen. Over de afgelopen vijf jaar groeide het eigen vermogen op een gemiddeld Vlaams bedrijf jaarlijks met 36.000 euro. Dat is 180.000 euro in totaal. Tegen elke euro eigen vermogen staat op dit moment 0,70 euro vreemd vermogen op de balans. Melkveehouders doen er verstandig aan om al op jonge leeftijd te gaan sparen voor hun pensioen.